

Warszawa, dnia 26 stycznia 2024 r.

Poz. 96

Zgodnie z wyrokami Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach: Xero Flor w Polsce Sp. z o.o. p. Polsce z dn. 7.05.2021 r., skarga nr 4907/18; Wałęsa p. Polsce z dn. 23.11.2023 r., skarga nr 50849/21; M.L. p. Polsce z dn. 14.12.2023 r., skarga nr 40119/21, Trybunał Konstytucyjny jest pozbawiony cech trybunału powołanego ustawą, gdy w jego składzie zasiada osoba nieuprawniona. Zgodnie z tymi orzeczeniami, publikowany wyrok wydany został w składzie ustalonym z naruszeniem podstawowej zasady mającej zastosowanie do wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego i w konsekwencji naruszającym istotę prawa do sądu ustanowionego na mocy ustawy.

WYROK
TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

z dnia 18 stycznia 2024 r.

sygn. akt K 29/23

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Julia Przyłębska – przewodniczący,

Krystyna Pawłowicz – I sprawozdawca,

Stanisław Piotrowicz,

Bogdan Świączkowski,

Jarosław Wyrembak – II sprawozdawca,

protokolant: Grażyna Szałygo, Katarzyna Wajer,

po rozpoznaniu, z udziałem wnioskodawcy oraz Prokuratora Generalnego, na rozprawie w dniach 16 i 18 stycznia 2024 r., wniosku grupy posłów o zbadanie zgodności:

- 1) art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722) w zakresie, w jakim odsyła do stosowania przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467, ze zm.), umożliwiających likwidację i rozwiązanie spółek kapitałowych stanowiących jednostki publicznej radiofonii i telewizji, z art. 2, art. 6 ust. 1, art. 6 ust. 2 w związku z preambułą, art. 7, art. 61 ust. 1, art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1, art. 218 Konstytucji,
- 2) art. 26 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji w zakresie, w jakim nie wyłącza stosowania wobec jednostek publicznej radiofonii i telewizji art. 368 § 4 zdanie drugie ustawy – Kodeks spółek handlowych, umożliwiając walnemu zgromadzeniu samodzielne odwołanie członków zarządów spółek stanowiących jednostki publicznej radiofonii i telewizji, z art. 2, art. 6 ust. 1, art. 6 ust. 2 w związku z preambułą, art. 7, art. 61 ust. 1, art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1, art. 218 Konstytucji,
- 3) art. 459 pkt 1–3 i art. 461 § 1 ustawy – Kodeks spółek handlowych w zakresie, w jakim umożliwia likwidację i rozwiązanie spółek kapitałowych stanowiących jednostki publicznej radiofonii i telewizji, z art. 2, art. 6 ust. 1, art. 6 ust. 2 w związku z preambułą, art. 7, art. 61 ust. 1, art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1, art. 218 Konstytucji,

orzeka:

1. Art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722) w zakresie, w jakim pomija literalne wskazanie art. 459–478 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18), jako wyjątków od stosowania przepisów ustawy – Kodeks spółek handlowych do jednostek publicznej radiofonii i telewizji, poprzestając na stwierdzeniu, że ustawę – Kodeks spółek handlowych stosuje się do nich z zastrzeżeniem art. 27–30 ustawy o radiofonii i telewizji, mimo że wobec treści wszystkich pozostałych przepisów systemu prawa, w tym art. 27–30 ustawy o radiofonii i telewizji, jednostki publicznej radiofonii i telewizji nie mogą zostać rozwiązane i zlikwidowane, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Art. 459–478 ustawy – Kodeks spółek handlowych o rozwiązaniu i likwidacji spółki akcyjnej, rozumiane w ten sposób, że swoim zakresem regulacyjnym, z mocy samej ustawy – Kodeks spółek handlowych, obejmują także jednostki publicznej radiofonii i telewizji, w rozumieniu ustawy o radiofonii i telewizji, są niezgodne z art. 2 Konstytucji.

Ponadto postanawia:

- 1) umorzyć postępowanie w zakresie punktu 2 wniosku, gdyż norma zrekonstruowana w sposób tam wskazany nie istnieje w polskim porządku prawnym, i tym samym nie może być przedmiotem oceny Trybunału Konstytucyjnego – art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722) w związku z art. 27 ust. 3 tejże ustawy jednoznacznie wyłącza stosowanie wobec jednostek publicznej radiofonii i telewizji art. 368 § 4 zdanie drugie ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18), co oznacza, że wszelkie decyzje wydane w odniesieniu do jednostek publicznej radiofonii i telewizji na podstawie art. 368 § 4 zdanie drugie ustawy – Kodeks spółek handlowych nie wywołują żadnych skutków prawnych,
- 2) umorzyć postępowanie w pozostałym zakresie.

Orzeczenie zapadło większością głosów.

Julia Przyłębska

Krystyna Pawłowicz
Bogdan Świączkowski

Stanisław Piotrowicz
Jarosław Wyrembak

Zdanie odrębne zgłosiła sędzia Trybunału Konstytucyjnego:

Krystyna Pawłowicz

Poświadczono za zgodność z oryginałem.